
Βιβλιοπαρουσίαση

Κωνσταντίνος Ι. Παπαδούλης

*Συγκριτική πολιτική και δημοσιο-πολιτική έρευνα
και ανάλυση: Η επιστήμη του διαλεκτικού
και του θεμελιώδους εμπειρισμού*

Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 2003

Το πόνημα αυτό χωρίζεται σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει δύο κεφάλαια και εισάγει τον αναγνώστη-μελετητή στη συγκριτική μεθοδολογία και την εφαρμογή της στην πολιτική και δημοσιο-πολιτική ή τη συγκριτική πολιτική και συγκριτική δημόσια πολιτική. Το δεύτερο μέρος αποτελείται από έξι κεφάλαια που αναλύουν συγκριτικά συστήματα πολιτειακής και πολιτικής διακυβέρνησης και τη δημόσια (κρατική) πολιτική. Τέλος, το τρίτο μέρος χωρίζεται σε δύο κεφάλαια και ερευνά και εξετάζει ακαδημαϊκές μελέτες ή περιπτώσεις μελέτης της συγκριτικής πολιτικής, δημοσιο-πολιτικής και θεσμολογικής ή/και νεο-θεσμολογικής ανάλυσης.

Ειδικότερα, τα δύο πρώτα κεφάλαια εξετάζουν, μελετούν και αναλύουν τις θεμελιώδεις και διαλεκτικές έννοιες, τεχνικές, αμφισβητήσεις και μεθόδους, της συγκριτικής έρευνας και ανάλυσης, της συγκριτικής πολιτικής και συγκριτικής δημόσιας πολιτικής. Στο δεύτερο κεφάλαιο επίσης, εξετάζεται και αναλύεται η γνωσιακή

λογική και επιχειρηματολογία της συγκριτικής μεθοδολογίας ως επιστήμης του διαλεκτικού και θεμελιώδους εμπειρισμού. Το τρίτο κεφάλαιο μελετά το πολιτικό θεσμικό πλαίσιο του κράτους-έθνους λαμβάνοντας ως παράδειγμα το ελληνικό κράτος και εξετάζει συγκριτικά το παρελθόν και το παρόν του ελληνικού συντάγματος, τα είδη των συνταγμάτων και των κοινοβουλευτικών συστημάτων, καθώς και την εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική εξουσία ή/και λειτουργία, στην ελληνική και διεθνή διάστασή της. Το τέταρτο κεφάλαιο εξετάζει τη φύση των εκλογών και των εκλογικών διαδικασιών και αναλύει συγκριτικά τα πολιτικά και δημοσιο-πολιτικά δρώμενα της φιλελεύθερης δημοκρατίας μέσα από τις πέντε σύγχρονες πολιτικοοικονομικές θεωρίες του κράτους, την πολυφωνική, τη νεο-πολυφωνική, την εκλεκτική, τη μαρξιστική και τη νεο-δεξιά θεωρία. Το όγδοο κεφάλαιο εξετάζει την επιστήμη, την εφαρμογή, τον τερματισμό, τα είδη και την ανάλυση της δημόσιας πολιτικής ή δημοσιο-πολιτικής επιστήμης

ως πεμπτουσίας της πολιτικής επιστήμης και ως διακριτής υπο-επιστήμης των πολιτικών και κοινωνικών επιστημών. Το ένατο κεφάλαιο εξετάζει, εξηγεί και αναλύει συγκριτικά δημόσια πολιτική. Τέλος, το δέκατο κεφάλαιο εξειδικεύει τη συγκριτική πολιτική και συγκριτική δημόσια πολιτική και εστιάζει στη σημασία των θεσμών και τη θεσμολογική ή θεσμική και νεο-θεσμολογική ή νεο-θεσμική εξέταση και ανάλυσή τους.

Τα τρία αυτά μέρη του βιβλίου αποτελούν, σε συνδυασμό, μια ολοκληρωμένη εξέταση, μελέτη και ανάλυση της συγκριτικής μεθοδολογίας μέσα από τη συγκριτική πολιτική και δημοσιο-πολιτική έρευνα και ανάλυση, που ορίζουν και καθορίζουν την πρώτη ως επιστήμη του διαλεκτικού και θεμελιώδους εμπειρισμού. Πώς και γιατί ορίζεται, όμως αυτή η γνωσιακή λογική και αξιολόγηση της μετουσίωσης της συγκριτικής μεθοδολογίας σε συγκριτική επιστήμη;

Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η συγκριτική έρευνα και ανάλυση είναι μία εμπειρική μεθοδολογία που μετατρέπεται σ' επιστήμη, διότι αποσαφηνίζει διαλεκτικά και θεμελιακά τον εμπειρισμό μιας οποιασδήποτε θεωρίας των κοινωνικών επιστημών. Η επιστημονική θεωρία, από την άλλη πλευρά, εξαρτάται ουσιαστικά από τον εμπειρισμό της, δηλαδή την εμπειρική δοκιμασία της μέσα από την παρατήρηση και καταγραφή πραγματικών γεγονότων, και κατά συνέπεια, την επιβεβαίωση ή τη διά-

ψευδή της. Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο και την αιτία, η συγκριτική έρευνα και ανάλυση αποτελεί ασφαλώς μια κρίσιμη και ζωτική εμπειρική μέθοδο για τη δημιουργία επιστημονικών θεωριών που τη μετατρέπουν σ' εμπειρική επιστήμη. Μ' άλλα λόγια, είναι μία εμπειρική μεθοδολογία που μπορεί και πρέπει να βασιστεί σε θεωρίες των κοινωνικών επιστημών και η οποία, μέσα από το διαλεκτικό και θεμελιώδη εμπειρισμό της, μετατρέπεται από μέθοδος σε επιστήμη και υπο-επιστήμη κάθε άλλης κοινωνικής επιστήμης, όπως στην πολιτική επιστήμη, μέσω της συγκριτικής πολιτικής, και στη δημοσιο-πολιτική επιστήμη, μέσω της συγκριτικής δημόσιας πολιτικής.

Μέσα σ' αυτό το γνωσιακό και επιχειρηματολογικό πλαίσιο, το βιβλίο αποτελεί μία ολοκληρωμένη και εμπειριστωμένη και ταυτόχρονα μια διακριτή μελέτη και ανάλυση τόσο της συγκριτικής έρευνας και ανάλυσης ως μεθοδολογίας και επιστήμης του διαλεκτικού και θεμελιώδους εμπειρισμού όσο και της συγκριτικής πολιτικής και δημοσιο-πολιτικής έρευνας και ανάλυσης. Κατ' αυτήν την έννοια το βιβλίο αυτό αποτελεί ουσιαστικά ένα αυτοτελές επιστημονικό έργο, το οποίο συμβάλλει στη γνώση και, κατά συνέπεια, στην ανάπτυξη θεωρητικών και πρακτικών εφαρμογών της συγκριτικής μεθοδολογίας και επιστήμης μέσω των συγκριτικών πολιτικών και δημοσιο-πολιτικών επιστημών.